

Hallintovaliokunta

VNS 6/2025 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta.

Teema: Droonihavainnot Suomessa: tilannekuva, viranomaisyhteistyö ja väestön varoittaminen sekä kehittämistarpeet sisäisen turvallisuuden näkökulmasta

Hätäkeskuslaitoksen lausunto droonihavainnoista

Hätäkeskuslaitosta on pyydetty kuultavaksi hallintovaliokuntaan yllä mainitussa asiassa. Hätäkeskuslaitos toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että vaaratiedotejärjestelmä uudistetaan. Hallitusohjelmaa valmisteltaessa Hätäkeskuslaitos esitti, että vaaratiedotejärjestelmää voitaisiin uudistaa käyttäen uusinta tekniikkaa.

Nykyinen vaaratiedotejärjestelmä perustuu edelleen television ja radion kautta annettuihin vaaratiedotteisiin, väestön varoittamiseen tarkoitettuihin väestöhälyttimiin sekä näitä täydentäen 112 Suomi -mobiilisovelluksella annettuihin varoituksiin. Television kautta annettuna vaaratiedotteet tulevat läpi koko valtakunnassa, vaikka uhka koskisi vain jotakin aluetta. Radion kautta voidaan vaaratiedotteet antaa Ylen alueradioiden toimialueiden mukaisesti ja 112 Suomi -mobiilisovelluksen kautta voidaan vaara- ja viranomaistiedotteet kohdentaa halutulle alueelle. 112 Suomi -mobiilisovelluksen huono puoli on se, että se on sovellus, jonka viimeisin versio on oltava käyttäjällä ladattuna ja jossa käyttäjän on pitänyt mahdollistaa ilmoitusten vastaanottaminen ja älypuhelimien paikantaminen.

Uuden teknologian mukainen vaaratiedotejärjestelmä voisi perustua esim. cell broadcast teknologiaan (esim. EU-Alert), joka tarkoittaa sitä, että tiedotteet lähetetään määritetyille tukiasemille, joiden kautta kyseisten tukiasemien peittoalueella oleviin kaikkiin älypuheliimiin välittyy kyseiset tiedotteet. Teknologia on sellainen, että käyttäjän ei tarvitse ladata mitään sovellusta vaan riittää, että käyttäjällä on älypuhelin mukanaan. Tiedotteet tulevat äänen kera puhelimeen, vaikka puhelin olisi äänettömällä. Hyvä puoli on myös se, että tiedotteet tulevat kaikkiin älypuheliimiin tukiasemien alueella, vaikka kyseessä olisi ulkomainen liittymä.

Vaaratiedotejärjestelmä sinänsä ei kuitenkaan ole riittävä. Vaara pitää ensin voida tunnistaa, uhka-alue pitää kyetä määrittämään ja vasta tämän jälkeen voidaan varoittaa uhka-alueella olevaa väestöä. Vaaratiedottaminen pitää lisäksi tapahtua nopeasti, jotta ihmisillä on aikaa suojautua ennen kuin

9.4.2026

mahdollinen uhka toteutuu. Jos mahdollinen uhka on jo toteutunut, esim. drooni löytyy jostakin, ei vaaratiedottamisella saavuteta enää mitään vaan pahimmillaan vaaratiedote tällaisessa tilanteessa vain lisää epätietoisuutta ja lietsoo paniikkia.

Hätäkeskuslaitos välittää viranomaisten antamat vaaratiedotteet tietyn protokollan mukaisesti. Hätäkeskuslaitoksen johtokeskus vastaa vaaratiedoteprosessista ja valmius niiden antamiseen on ympärivuorokautisesti välitön. Vaaratiedottamisesta vastaa kuitenkin vaaratiedotelaissa määritetty tilanteesta vastaava viranomainen, joka useimmissa tilanteissa on pelastusviranomainen tai poliisiviranomainen. On huomautettava tässä kohdassa, että puolustusvoimilla ei ole oikeutta antaa vaaratiedotteita. On tarkoituksenmukaista pohtia, vaatiiko väestön varoittaminen esimerkiksi sitä, että puolustusvoimilla olisi oikeus antaa vaaratiedotteita heidän vastuullaan olevissa tilanteissa.

Vaaratiedotteiden antamisen prosessi esim. television kautta kestää n. 20 minuuttia erilaisine varmistuksineen. 112 Suomi -mobiilisovelluksen kautta viranomaistiedottaminen onnistuu huomattavasti nopeammin. Vaaratiedoteprosessia on myös mahdollista kehittää nopeammaksi. Tämä edellyttää uusimman tekniikan käyttöä ja sitä, että erilaiset välivaiheet karsitaan minimiin. Esimerkiksi edellä mainittu cell broadcast -teknologia mahdollistaisi sen, että viranomaisen antama vaaratiedote voitaisiin nopeasti välittää tietylle alueelle. Käytännössä viranomainen voisi antaa käskyn vaaratiedotteen antamisesta ja Hätäkeskuslaitos välittäisi sen suoraan määritetylle alueelle.

Tällä toimintamallilla toimitaan jo nyt mutta kuten mainittu television ja radion kautta prosessi kestää n. 20 minuuttia. 112 Suomi -mobiilisovelluksen kautta voidaan viranomaistiedotteet antaa nopeammin ja tietylle alueelle mutta rajoitteena on, että ajantasainen 112 Suomi -mobiilisovellus on oltava ladattuna ja ilmoitukset ja paikantaminen mahdollistettuna käyttäjän älypuhelimessa.

Parhaillaan sisäministeriön johdolla on käynnissä ns. SIREN-hanke, jonka tavoitteena on kehittää Hätäkeskuslaitoksen 112 Suomi -mobiilisovellusta siten, että siihen lisätään uusi ominaisuus ilmasta uhkaavaa vaaraa varten, mikä tehostaa reaaliaikaista väestön varoittamisen mahdollisuutta. Lisäksi 112 Suomi -mobiilisovellukseen ollaan lisäämässä ohjeistusta droonihavaintojen varalta. Sisäministeriön johdolla vaaratiedotejärjestelmää ollaan kehittämässä siten, että jatkossa on mahdollista saada vaaratiedotteet suoraan älypuheliin määritettyjen tukiasemien peittoalueelle.

On korostettava, että väestön varoittaminen edellyttää prosessia, joka koostuu uhan tunnistamisesta ja vaara-alueen määrittämisestä todella nopeasti ennen kuin millään järjestelmällä voidaan väestöä varoittaa riittävän aikaisin niin, että suojautuminen on ylipäänsä mahdollista. Prosessin on

9.4.2026

oltava sellainen, että uhan tunnistamisesta väestön varoittamiseen kuluva aika on mahdollisimman lyhyt.

Ylijohtaja

Taito Vainio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Hätäkeskuslaitos 09.04.2026 klo 10:35. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Hätäkeskuslaitos, hallinto- ja tukipalveluosasto
Hätäkeskukset
Valmius-, toimitila- ja turvallisuusyksikkö
Oikeusyksikkö